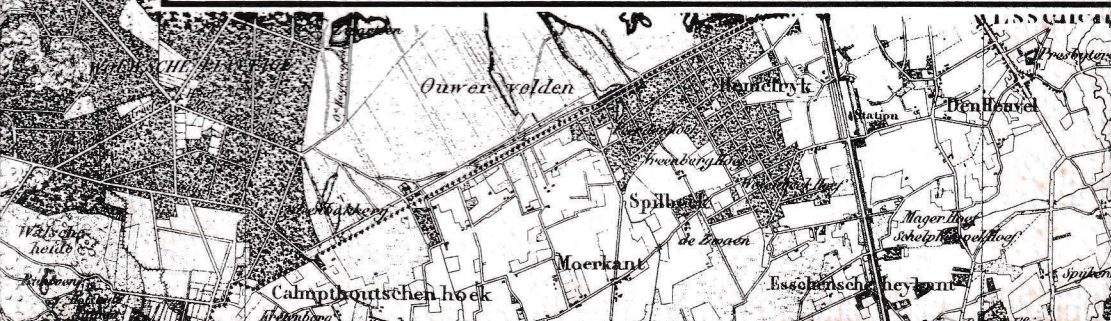

1- '92

Jaarverslag 1991.

Het bestuur.

Op 31 december had het bestuur van onze vereniging de volgende samenstelling:

de heer A.A.G.Melis, voorzitter; de heer H.C.C.Jonckheere, secretaris; de heer A.J.W.de Bruijn, penningmeester; de heren P.V.C.Hoendervangers, M.F.C.Franken, J.C.Vissenberg, R.M.van Staey en mejuffrouw H.Timmermans, overige bestuursleden.

In de loop van dit jaar trad de heer E.E.Kemperman af als lid van het bestuur; deze vacature staat nog open. Omdat de heer A.J.W.de Bruijn tijdelijk voor twee jaar werd uitgezonden naar Frankrijk, nam de secretaris het beheer van de kas op zich. Het bestuur kwam zes maal bijeen.

Ledenbijeenkomsten.

In 1991 kwamen de leden zes maal bijeen, steeds gemiddeld met 27 personen, op maandagavond in café "Donkenhof". Deze grotere belangstelling is te wijten aan het gewijzigde vergadertijdstip van zondagochtend naar maandagavond, de gewijzigde lokatie van r.k.basisschool "De Stappen" naar café "Donkenhof" en naar de extra activiteiten na de bijeenkomst, namelijk vier maal een dia-vertoning van oude foto's door de heren Jan Vissenberg en Cees Cuperus en een dia-lezing door Carlo Braat van de Stichting Brabants Landschap.

Op de algemene ledenvergadering van 15 februari werd afscheid genomen van het bestuurslid de heer E.E.Kemperman en won de heer Arno Melis de Vierschaer-trofee.

Leden en donateurs.

Op 31 december 1990 was het aantal abonnees 578, namelijk 222 leden en 356 donateurs. In de loop van dit jaar werd het 600ste lid in de persoon van de heer Adrie van Meer bereikt en is het aantal op het einde van het jaar uitgekomen op 603, namelijk 250 leden en 353 donateurs. Daarnaast hadden we 22 ruilabonnementen.

Vierschaernieuws.

Het Vierschaernieuws, bestemd voor onze leden, verscheen zeven maal met mededelingen over de algemene ledenvergadering, ledenbijeenkomsten, activiteiten, excursies, tentoonstellingen e.d.

Huisvesting.

De Stuurgroep Welzijnsaccommodaties heeft ten aanzien van het totale huisvestingsprobleem van welzijnsinstellingen in de gemeente Wouw een onderzoek ingesteld. De gemeenteraad heeft de notitie ruimtebehoefte welzijnsaccommodaties vastgesteld en gekozen voor de optie, dat de Stichting Buurtwerk overgaat naar "De Geerhoek". De kapel aan de Kloosterstraat komt dan gratis aan onze vereniging ter beschikking. Dit betekent, dat de exploitatie voor onze rekening komt. Het tijdstip, waarop dit zal gebeuren is nog onzeker.

Werkgroepen.

Evenals in voorgaande jaren werden verschillende verenigingsactiviteiten door speciaal ingestelde werkgroepen verricht.

Werkgroep houtzagerij.

Dit jaar werd de hoogste top op de overkapping bereikt. Doordat veel hout nodig was voor ribben en panlatten is veel zaagwerk verricht. Ook moesten weer diverse repara-

ties worden uitgevoerd, wat gezien de ouderdom van het geheel normaal te noemen is. Een van onze trouwe vakmensen Leen Schuurmans moest vanwege ziekte een paar maal afhaken, zodat de werkgroep het zonder zijn deskundigheid moest stellen. Naast de landgoeddagen bezochten ca.1800 personen het landgoed. Hieronder zijn ook begrepen scholen uit de gemeente Wouw, leden van de gemeenteraad en gemeentebestuur Wouw, leden van het provinciaal bestuur, pers, brandweer en heemkundekringen. Na een korte winterstop is de werkgroep gestart met het leggen van de pannen op de overkapping.

Werkgroep archeologie.

Afgelopen voorjaar zijn door de werkgroep geen activiteiten verricht. Dit najaar kwam het verzoek van de heer Goyarts uit Roosendaal om medewerking tot lokalisering van de vermoedelijke plaats van het vroegere klooster Catharinadal op Vroenhout. Op 10 november zette hij in een bijeenkomst uiteen, welke lokatie hij door onderzoek in de archieven en atlassen op het oog had. Het was een gebied omsloten door de Spellestraat, Dalstraat en Slaaistraat. Op 24 november is de werkgroep voor het eerst op pad geweest met 7 personen. Tijdens dit veldonderzoek werd vuursteen gevonden. Op 8 december zijn met een groepje van 6 personen in een bepaalde hoek proefboringen verricht. Het resultaat hiervan was nog niet bekend.

Feestcommissie.

Op 16 december hield de werkgroep haar eerste vergadering, waar de komende activiteiten werden besproken.

Lezingen.

Op 8 april, 17 juni, 2 september en 21 oktober vertoonden de heren Jan Vissenberg en Cees Cuperus na de ledenbijeenkomst dia's van oude foto's en prentbriefkaarten, zowel uit particuliere als gemeentelijke

verzamelingen. Op 9 december na de ledenbijeenkomst hield de heer C.Braat van de Stichting Brabants Landschap een dia-lezing over beheer en behoud van kleine landschapselementen.

Excursies.

Op zondag 21 april werd een fietstocht gehouden richting België met 13 personen. Op zondag 8 juni werd voor 48 deelnemers de jaarlijkse excursie gehouden naar Maas-tricht. Voor de middag werd onder leiding van stadsgidsen het centrum bezocht en 's middags het grottenstelsel Noord.

Tentoonstellingen.

Op dinsdag 30 april presenteerde onze vereniging zich weer op de Oranjemarkt te Heerle door middel van een tentoonstelling in een grote tent van 14 bij 6 meter op het kerkplein. In deze tent waren al onze geschonken en in bruikleen gegeven voorwerpen uitgesteld. Ondanks het zeer slechte weer was het een succes. Tegelijkertijd werd in de namiddag de toren van de St.Lambertuskerk ter bezichtiging opengesteld. Op de eerste verdieping werden dia's en in het portaal een tafel met publicaties getoond. De belangstelling was ondanks het slechte weer goed te noemen. Op zaterdag 14 september op de Open Monumentendag werd deze openstelling herhaald. Tevens werden er door gidsen rondleidingen verzorgd. Er kwamen ruim 200 belangstellenden op bezoek. Diverse malen zijn aan verenigingen onze tentoonstellingsborden en vitrines uitgeleend. Op zondag 15 september werd door de vijf basisscholen uit de gemeente Wouw een fietstocht georganiseerd in het kader van het Vijfhoekoverleg. Deze tocht voerde o.a. over het landgoed Wouwse Plantage. Op de openbare basisschool "De Baayaert" presenteerde onze vereniging zich met een kleine tentoonstelling en werd een brochure verstrekt betreffende de plannen voor een jeugdafdeling.

Landgoeddagen Wouwse Plantage/Groene Beurs.

Op zaterdag 29 en zondag 30 juni werden weer de Landgoeddagen gehouden in combinatie met de Groene Beurs. De houtzagerij trok zowel met de rechtkantzaag als met de boomzaag veel belangstelling. Voor de kinderen was er een springkussen en de brandweer reed rond met een brandweerwagen. De heer Bosma tekende en de stand van het Wereld Natuur Fonds was ook weer aanwezig. Met een totaal aantal van 4000 betalende bezoekers kunnen we spreken van een geslaagde activiteit.

Tijdschrift.

De redactie van het tijdschrift werd in 1991 gevormd door Henk Hellegers, René Hermans, Michel de Koning en Frank Schijven. Het raster- en zetwerk nam Karel Schrooijen voor zijn rekening en Dianne Melis verzorgde het typewerk. René Franken zorgde er met zijn gezin voor, dat de tijdschriften via de post of middels persoonlijke verspreiding bij de lezers kwamen. In de kerkdorpen zorgden de contactpersonen voor een deel van de verspreiding. Frank Schijven en René Hermans waren actief bij het samenstellen van het tijdschrift, het aanbrengen van de onderschriften bij de foto's en het maken van de indeling van het tijdschrift. Zij zorgden er ook voor, dat de foto's werden gerasterd, de kopjes werden gezet en alles naar de drukker werd gebracht. Henk Hellegers en Michel de Koning beperkten zich het afgelopen jaar tot het fiatteren van de kopij. In de loop van 1991 verschenen drie nummers, twee 'normale' nummers, met de bekende gevarieerde inhoud. Beiden hadden een omvang van 96 pagina's. Bij het begin van de zomervakantie zag het er naar uit, dat er voor het septembernummer weinig kopij zou zijn. Redaktielid René Hermans pakte daarom zijn oude plan op om een uitgebreid artikel te schrijven over de Wouwse melkfabriek. Een vijftal hoofdstukken was daarvan reeds gereed, maar in een tijdsbestek van bijna twee weken onafgebroken werken, schreef hij de rest van de historie. Samen met

oud-directeur L. Witteveen van de zuivelfabriek werd het omvangrijke werkstuk bekeken, aangepast en uitgebreid. Nadat er passende illustraties en foto's bij gezocht waren, bleek dat het een dermate omvangrijk artikel was geworden, dat er een dubbelnummer mee gevuld kon worden. De redactie besloot in overleg met het bestuur om een speciaal tijdschrift uit te geven geheel gewijd aan de Wouwse melkfabriek. Dit boekwerkje telde 160 pagina's. Besloten werd tevens om af te wijken van de normale oplage van 650 exemplaren en eenmalig 800 boekjes te drukken. Bij het samenstellen van dit verslag waren daar nog een 20-tal van voorhanden. Een succes dus voor onze vereniging.

Molengids.

In september 1991 verscheen een nieuwe druk van het gidsje "De Wouwse korenmolen De Arend", omdat in deze maand de opgeknapte molen aan de Akkerstraat in gebruik werd genomen. Met de derde druk van dit boekje, voor het eerst in augustus 1985 uitgegeven, heeft deze gids een totale oplage van 750 exemplaren bereikt. Ter gelegenheid van de open dagen in Wouwse Plantage werd het grootste deel van de voorraad landgoedgidsen verkocht en bekeken moet worden, of van deze gids in 1992 een achtste druk wordt gemaakt. Het ziet ernaar uit, dat deze landgoedgids een topper wordt binnen onze vereniging, want een nieuwe druk in 1992 betekent, dat er meer dan 4000 exemplaren van dit boekje zijn gemaakt. Een feit waar een vereniging in een kleine gemeente als de onze best trots op mag zijn. Begin 1991 werden ook de laatste exemplaren van het fotoboekje "Wouw Toen en Nu" verkocht.

Oude nummers.

De losse verkoop van oude nummers ging ook in 1991 gestaag door. Langzaam maar zeker raken jaargangen uitgeput, want steeds meer mensen willen hun serie boekjes compleet maken. Van de jaargang 1984 zijn nog

4

twee exemplaren in voorraad van het 'Jan Prinsen-nummer'. De jaargangen 1985 en 1986 zijn volledig uitverkocht. Van de jaargang 1987 zijn er nog vier exemplaren van het nummer drie aanwezig en van het vierde nummer van dat jaar nog tien exemplaren. Van de jaargang 1988 is alleen het vierde nummer, met een uitgebreid artikel over voetbalvereniging HSC'28 uit Heerle, nog aanwezig. In totaal zijn hier nog vier exemplaren van. Van de jaargang 1989 zijn de nummers 2, 3 en 4 nog aanwezig. De jaargang 1990 is nog compleet verkrijgbaar. Van het dubbelnummer (Monumentenummer) zijn echter nog maar drie exemplaren in voorraad. De jaargang 1991 is nog compleet verkrijgbaar; het zuivelnummer, het dubbelnummer van 1991, loopt echter bijzonder hard en het zou wel eens zo kunnen zijn, dat dit binnen afzienbare tijd volledig is uitverkocht.

Judocus Bal.

In 1991 bezochten Frank Schijven en René Hermans een bijeenkomst in Oudenbosch met de heemkundekringen van Oud Gastel, Hoeven en Oudenbosch om te bezien in hoeverre het mogelijk is om het landboek van Judocus Bal in druk uit te geven. Het origineel van dit boek berust in de abdij van Bornem en in het boek wordt van de drie genoemde plaatsen en Wouw een beschrijving gegeven. Onze eigen kring publiceerde in het verleden de tekst van dit boek in onze tijdschriften met een notatie van de hand van Jan Schijven. Op initiatief van de kring uit Hoeven werd gedacht aan een uitgave in kleur en besloten werd om eerst prijs op te vragen bij diverse drukkers. Onze redactie staat in eerste instantie zeer kritisch tegenover zo'n uitgave, omdat de verwachting is, dat slechts een beperkt aantal mensen belangstelling heeft, zeker als het boekwerk dik boven de vijftig gulden per exemplaar zal gaan kosten. In de loop van 1992 zal meer duidelijkheid ontstaan over de uitgave van dit boekwerk.

Heerle.

In een grijs verleden werd geschreven, gesproken en gedacht over de uitgave van een boek over Heerle. Tot nadere initiatieven werd in 1991 niet gekomen. Toch blijft de uitgave van zo'n boek een wens van de redactie. Ook in 1992 zullen achter de schermen zeker pogingen ondernomen worden om een dergelijk boek, desnoods in eigen beheer, uit te geven. Misschien dat er nieuwe mogelijkheden liggen door sponsors te zoeken voor een dergelijke kostbare uitgave. De gemeente zal daarbij zeker niet achterblijven, dat heeft het verleden duidelijk laten zien.

Externe betrekkingen.

Door het lidmaatschap van Brabants Heem werden op 22 mei en 13 november de vergaderingen bezocht van de Raad van Aangeslotenen. Op 25 april en 3 oktober werden de regionale bijeenkomsten van de Westbrabantse heemkundekringen bijgewoond.

Regionale quiz.

Op vrijdag 1 november werd de tweede regionale quiz gehouden in Rucphen voor 11 Westbrabantse heemkundekringen. Ons team werd voor de tweede keer eerste en ontving de wisselbeker. De andere deelnemende verenigingen kwamen uit Sprundel, Schijf, Oudenbosch, Rucphen, Oud-Gastel, Kruisland, Roosendaal, Zegge, Zevenbergen en Baarle-Nassau. De uitslag was: 1. Wouw 181 punten; 2. Oud-Gastel 159; 3. Rucphen 157; 4. Oudenbosch 156; 5. Zevenbergen 155; 6. Baarle-Nassau 154; 7. Sprundel 153; 8. Roosendaal 150; 9. Kruisland 137; 10. Zegge 134 en 11. Schijf 96. De vereniging uit Baarle-Nassau zal de volgende quiz organiseren.

Schenkingen.

Van de navolgende personen mochten we ontvangen: de heer F.Schuurbiers, Goes: foto's; mevr.F.Mulkens-van Eekelen, Roosendaal: gereedschappen; mevr.H.Buijsen-van

Hoek, Bergen op Zoom: foto's; familie de Jong, Klundert: foto's; familie Beijer, Breda: diverse heemkundige voorwerpen; familie Swanink-Brouwers: paardetuig; de heer Ph. van Rijswijk, Bergen op Zoom: toneel- c.q. revue-uitgaven.

Uit Wouw: de heer H. van Dorst: exemplaar van Brabants Nieuwsblad uit 1946; familie Cuperus: militaire brancard; de heer F. Franken: diverse heemkundige voorwerpen; de heer P. Hoendervangers: paardetuig; mevrouw J. van der Stelt-Vissenberg: isolatoren; de heer Hobma: tijdschriftartikelen inzake oude melkfabriek.

Uit Heerle: familie Luijks: twee sprokkelvergunningen; de heer A. van Eekelen: rietdekkersgereedschap; de heer M. Damen: gereedschap; de heer G. Heijnen: tl-verlichting.

Uit Moerstraten: de heer Th. van Zanten: diverse heemkundige voorwerpen.

Waardevol of waardeloos.

Onder dit motto werd op zaterdag 28 december deze activiteit naar het gelijksoortige tv-programma "Tussen kunst en kitsch" voor de vierde keer georganiseerd. Ruim 110 bezoekers lieten 150 meegebrachte voorwerpen taxeren. Als deskundigen waren aanwezig: de heer A. Klep uit Etten-Leur, die alles afwist van koper, glas, tin, kristal, porselein en curiosa; de heer H. Olthuijsen uit Huijbergen met als specialiteit schilderijen, gravures en prenten en de heer J. Dijkers uit Oud Gastel. Deze hield zich bezig met goud, zilver, edelstenen en uurwerken.

Kleine monumenten.

Op 24 januari verscheen als onderdeel van de Cultuurhistorische Inventarisatie Brabantse Monumenten Inventarisatie Projekt het rapport over de gemeente Wouw. Dit rapport werd op 13 maart door gedeputeerde A. W. Brugman aan de gemeente aangeboden in het kasteel van de familie Speeckaert op Plantage-Centrum. Leden van de werkgroep kleine monumenten waren hierbij aanwezig.

Open Monumentendag.

Op zaterdag 14 september werd in het kader van de voltooiing van de restauratie van korenmolen "De Arend" deze officieel geopend met het lichten van de vang door wethouder Jonkers. Daarna konden belangstellenden een bezoek brengen aan de molen, waar ze door de molenaars Heijnsbroek en Meesters uitleg kregen over de werking. Ter gelegenheid hiervan kwam er een herdruk van de molengids uit. Door vermelding hiervan in het Tijdschrift "Molens" van de Hollandsche Molens vond deze gids gretig aftrek. Tevens was er de uitgifte van een monumentenroute tussen korenmolen "De Arend" en de St.Lambertuskerk v.v. Deze laatste was, zoals eerder vermeld, ook te bezichtigen.

Sponsoring.

Op de achterzijde van onze publikaties staat de naam van onze sponsor de Drankencentrale Wouw B.V., waarvoor onze dank. Tevens danken wij als sponsors voor de activiteit "Waardevol of Waardeloos" J & W Bouwpartners, Rabobank Wouw-Kruisland en Akkermans Industrial Engineering.

Diversen.

In de pogingen om opslagruimte te vinden voor onze heemkundige voorwerpen, welke geschonken of in bruikleen zijn gegeven, waaronder diverse landbouwwerktuigen, zijn we geslaagd.

Medewerking werd verleend aan de beschrijving van de A-route van de Avondvierdaagse op dinsdag 11 juni.

Gestart werd ook met het fenomeen jeugdleden. Getracht werd de jeugd tot en met 16 jaar te betrekken bij heemkunde in de ruimste zin door het houden van lezingen op alle basisscholen. Hoe dit zich verder zal ontwikkelen is nog de vraag. De eerste aanmelding is in ieder geval binnen.

Op het door de raad van de gemeente Wouw vastgestelde Actieplan Recreatie en Toerisme 1991-1995 heeft onze

4
vereniging diverse reacties en/of suggesties aangeleverd.

Op 3 november brachten op uitnodiging van de heer Speeckaert een aantal bestuursleden, leden van de redactie en contactpersonen een bezoek aan het kasteel op het landgoed Wouwse Plantage om de restauratiewerkzaamheden te bekijken.

In de laatste raadsvergadering van het jaar werd door de raad ook besloten de kasteelweide aan te kopen. Over de plannen van zowel de gemeente als de heemkundekring besteedde Omroep Brabant aandacht in een programma op donderdag 12 december met mejuffrouw Astrid Kerseboom als verslaggeefster en de heren P.van Tiggelen , J.Visenberg en H.Jonckheere.

Wouw, 21 januari 1992.

Huub Jonckheere.

